

Memoria xustificativa dun convenio de colaboración entre a Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo e o Concello da Veiga para a execución do proxecto denominado Recuperación de espazos degradados e construción dun centro de utilización de recursos naturais

1. Departamento que tramita o convenio

A Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo é o órgano da Administración autonómica que en virtude do Decreto 214/2020, do 3 de decembro, polo que se establece a súa estrutura orgánica ten atribuídas a elaboración, proposta e execución da política do Goberno Galego en materia de administración local e as competencias en materia de asistencia á Administración Local, así como o fomento das liñas de colaboración coas entidades locais.

Dentro deste departamento, as competencias en materia de Administración local están atribuídas á Dirección Xeral de Administración Local. A este centro directivo correspóndelle, en particular, o fomento das liñas de colaboración coas entidades locais galegas no referente á convocatoria e execución das subvencións a elas destinadas.

2. Antecedentes

A Xunta de Galicia, a través da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo, ten previsto asinar co Concello da Veiga un convenio para a execución do proxecto denominado Recuperación de espazos degradados e construción dun centro de utilización de recursos naturais.

Segundo dispoñen os artigos 25 e 26.1 da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local e os artigos 80 e 81 da Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración Local de Galicia, os concellos deberán prestar á súa cidadanía os servizos públicos que contribúan a satisfacer as necesidades e aspiracións da veciñanza, entre os que se atopan a protección do ambiente.

Pola súa banda, a Comunidade Autónoma de Galicia ten como obxectivo o desenvolvemento equilibrado do territorio galego, do medio rural e do urbano, do interior e da faixa costeira, que permita o progreso económico da totalidade do territorio e que a cidadanía galega teña unhas óptimas condicións de vida, con independencia do seu lugar de residencia, potenciando e apoiando a prestación de servizos por parte dos nosos concellos que son a Administración máis próxima aos administrados.

O obxectivo común é conseguir ou mellorar o funcionamento dos servizos e das infraestruturas municipais, de forma que os concellos poidan prestar servizos de calidade á veciñanza con independencia do seu lugar de residencia, coa finalidade de garantir a calidade ambiental, a prevención e mitigación de efectos adversos sobre o ambiente ou a atención ás emerxencias.

O artigo 25.5 da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental dispón que a distribución anual do Fondo regularase mediante orde ditada pola consellería competente en materia de réxime local, na que tamén se establecerán os criterios de repartición, os entes locais beneficiarios e as actuacións ás que se destinará a parte do fondo que non estiver destinada ás entidades cuxo termo municipal se atope dentro da poligonal de delimitación dun parque eólico ou resulten afectadas polas correspondentes instalacións de conexión.

Para tal fin, mediante a Orde do 30 de decembro de 2020 reguláronse os criterios de repartición do Fondo de Compensación Ambiental para o ano 2021 e as actuacións ás que se destina, aplicándose parte do Fondo a actuacións específicas de protección do ambiente, é dicir, aquelas que teñen por obxecto a conservación da biodiversidade, o coñecemento e utilización recreativa e didáctica dos recursos naturais e máis a recuperación do medio natural degradado ou contaminado, incluídas aquelas que teñen por obxecto a prevención, extinción e xestión de situacións de sinistro ou de risco (artigo 2.1.c).



Desde o punto de vista orzamentario, no proxecto 2015 00168 existe un saldo de crédito axeitado e suficiente para a súa aplicación eficaz na colaboración coas entidades locais de Galicia apoiando aquelas actuacións de creación e/ou mellora de infraestruturas e equipamentos para a prestación de servizos municipais que teñan como finalidade a realización de actuacións específicas de protección do ambiente.

3. Finalidade

Para os efectos sinalados, tense previsto formalizar co Concello da Veiga o instrumento convencional ao que se refire esta memoria, por un período de vixencia que abrangue desde o día da súa sinatura ata o 15 de decembro de 2022.

4. Obxecto do convenio

O obxecto do presente convenio é fixar as liñas de colaboración entre a Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo e o Concello da Veiga para a execución do proxecto denominado Recuperación de espazos degradados e construción dun centro de utilización de recursos naturais.

5. Fundamentos do convenio

O Concello da Veiga manifestou a necesidade extraordinaria e urxente de asistencia por parte da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo para acometer o proxecto denominado Recuperación de espazos degradados e construción dun centro de utilización de recursos naturais (CIMA - fase II) que ten como obxecto a creación dun centro de iniciativas municipais para o desenvolvemento de actividades económicas do sector primario, relacionadas coa explotación e mantemento dos recursos naturais da contorna e coa conservación da biodiversidade na comarca da Veiga.

A solicitude fundaméntase na necesidade de responder de contado ante a situación creada polas circunstancias derivadas da pandemia que precisa dunha rápida e decisiva adopción de medidas para recuperar a actividade económica, especialmente nunha comarca rural como é a da Veiga, e crear novas posibilidades de desenvolvemento, co fin de superar condicionantes como o rápido despoboamento e o avellentamento da poboación. A pandemia e o confinamento crearon, paradoxalmente, condicións favorables para unha inversión da tendencia demográfica nos pequenos concellos rurais, que se reflicte nunha revalorización do rural e a mellora da percepción da vida neste contorno.

Aumenta o interese polo medio rural a medida que se impón como modelo de mellora na calidade de vida e, así, o éxodo cara as vilas e cidades non é tan masivo como nos anos pasados. Consolidar estas expectativas require que a acción das administracións públicas, neste caso do Concello da Veiga e da Xunta de Galicia, converxan na colaboración necesaria para recuperar a actividade económica e crear novas posibilidades de desenvolvemento e inserción laboral.

O proxecto de construción do centro de utilización de recursos naturais (CIMA – fase II) pretende converterse no eixo do desenvolvemento económico da comarca co obxectivo de aumentar a produtividade e a renda económica dos pequenos produtores locais. Concibido como un obradoiro de uso comunitario e unha alternativa de procesado para o aproveitamento dos produtos locais, comercializados baixo marcas de calidade diferenciada e apostando pola venda directa, o centro pecha o círculo na produción de recursos naturais locais. Ao tempo, o aumento de usuarios do centro inducirá o aproveitamento das terras agrarias abandonadas e dos pastos, diminuindo o risco de incendios e dinamizando a contorna. Pretende ser asemade un elemento de recuperación da biodiversidade das especies, de conservación da diversidade do medio físico e de atranco para a degradación do medio natural. En definitiva, impulsar a actividade económica e mellorar e aproveitar os recursos naturais.

A necesidade da colaboración solicitada á Vicepresidencia Primeira e Consellería acentúase pola confluencia doutros factores. Por unha banda, na actualidade non hai ningunha convocatoria en concorrencia á que poida acollerse este proxecto nin se prevé nas próximas datas.

Por outra banda, a falta de recursos dun pequeno concello para poder acometer as devanditas actuacións, nun marco orzamentario de control do gasto público e, asemade, necesariamente estable por imperativo legal para as entidades que integran a Administración local, configuran un contexto do que se derivan, entre outras consecuencias, a imposibilidade para o Concello da Veiga de afrontar en solitario os compromisos económicos que a indispensable execución das actuacións obxecto de subvención, representan para a facenda local.

Así pois, este convenio de colaboración responde ao interese público e social que representa a acción de fomento da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo respecto da execución dunhas actuacións imprescindibles para a promoción da actividade económica e a creación de novas posibilidades de desenvolvemento e inserción laboral no Concello da Veiga; asemade correspóndese con actuacións financiáveis de conformidade cos criterios e obxectivos do Fondo de Compensación Ambiental e co proxecto orzamentario 2015 00168 *Outras actuacións específicas de protección do ambiente*.

A conxuntura descrita, a necesidade extraordinaria de asistencia manifestada polo concello e o obxectivo da actuación, así como a existencia de crédito axeitado e suficiente para a súa aplicación eficaz no restablecemento dos servizos municipais sobre os que se actuará a través do convenio que se pretende subscribir, unido ao cumprimento dos obxectivos do Fondo de Compensación Ambiental, acreditan a existencia de razóns de interese público que xustifican o recurso ao procedemento excepcional de concesión directa dunha subvención a favor do Concello da Veiga.

6. Aplicación orzamentaria e importe

Para dar cumprimento aos obxectivos deste convenio, a Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo, a través da Dirección Xeral de Administración Local, achegará a cantidade máxima de DOUSCENTOS MIL EUROS (200.000,00 €) con cargo á aplicación orzamentaria 05.23.141A.761.1 (CP 2015 00168), dos que 78.266,35 corresponden a 2021 e 121.733,65 a 2022. Este importe total representa o 83,33 % do orzamento total do proxecto que constitúe o obxecto deste convenio e que ascende a 240.000,00 €.

A subvención distribúese en dúas anualidades que responden ao ritmo de execución do proxecto, co detalle de importes e porcentaxes que se indican no cadro inserido a continuación:

Entidade	2021	% financiamento 2021	2022	% financiamento 2022	Total	% achega total
Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Turismo	78.266,35	100,00%	121.733,65	75,27%	200.000,00	83,33%
Concello da Veiga	0,00		40.000,00	24,73%	40.000,00	16,67%
Total por anualidade	78.266,35	100,00%	161.733,65	100,00%	240.000,00	100,00%

Os importes orzados para cada anualidade non superan os limiares sinalados no segundo parágrafo do artigo 58.3, do Decreto legislativo 1/1999, do 7 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, é dicir, non exceden o resultado de lle aplicar ao crédito inicial, a nivel de concepto, a porcentaxe do 70% no exercicio inmediato seguinte posto que o importe previsto para a anualidade 2022 representa o 2,69% sobre o crédito inicial de 4.532.587,00 € no nivel de vinculación.





Pola outra banda, cómpre sinalar que a cantidade orzada para os cada un dos dous anos aos que se estende a execución material é inferior ao 10% do importe total do expediente de gasto, é dicir, 200.000,00 €, sendo o importe máis baixo, que corresponde co exercicio corrente (78.266,35 €) superior ao indicado 10%.

Polo exposto, considérase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular as actuacións de referencia, quedando o dito convenio fóra do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, do 26 de febreiro de 2014, con independencia de que, ao abeiro do previsto nos artigo 4 da devandita norma, lle sexan de aplicación os principios desta lei para resolver as dúbidas e lagoas que se poidan presentar.

Este convenio regula a concesión dunha subvención e implica asunción de obrigas de contido económico por importe superior a 150.000,00 €; asemade, as ditas obrigas teñen carácter plurianual. Xa que logo, require autorización previa do Consello da Xunta de Galicia en cumprimento do establecido no artigo 26.3 da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia, na disposición adicional segunda da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, e consonte o previsto no artigo 49 da Lei 3/2021, do 28 de xaneiro, de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2021.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica
A directora xeral de Administración Local

Natalia Prieto Viso
(*documento asinado electronicamente*)